

ZILVER KOOORTS

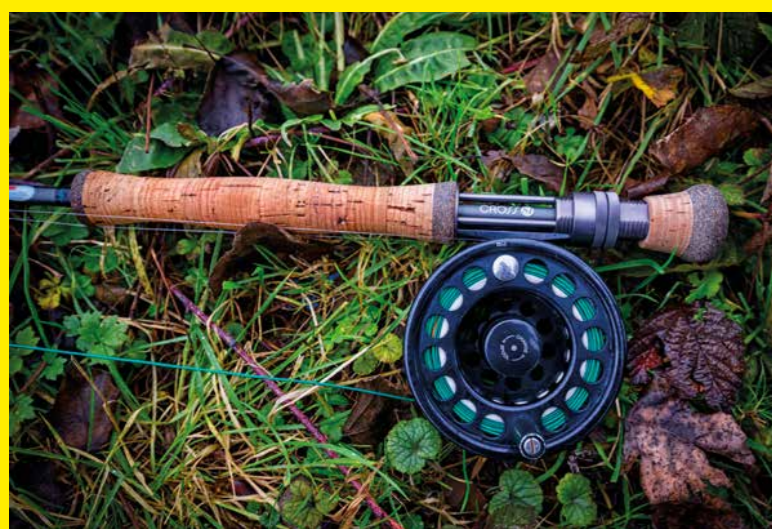
Zo'n zeven jaar geleden kreeg de zilverkoorts me flink te pakken. Op een winterse vliegstrip naar zee ving ik twee zeeforellen, waarvan er een de 70 centimeter aantikte. Met zo'n fantastische start bijt je je vanzelf vast in deze dynamische, doch ook taaie visserij.

TEKST: BRIAN ELWARD > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

Vliegvisserij op zeeforel is behalve erg uitdagend ook zeer verslavend

'Een net is essentieel om de vis te kunnen landen en ongeschonden weer terug te zetten'

>> **MATERIAAL**

Als ik op pad ga, neem ik zo weinig materiaal mee – ik wil immers mobiel blijven. Dus beperk ik me tot een vliegengengel AFTMA 6-8 (afhankelijk van de wind en stroming) en reel met daarop een drijvende of intermediaire lijn. Aan de vliegenlijn bevestig ik een 9-12 ft (2,70 tot 3,60 meter) lange leader met een tippet (voorslag) van 30/00. In mijn rugzak zit verder een reservespoel met een D13 zinklijn – voor stekken met meer stroming – tippetmateriaal van 25/00 tot 30/00, vliegendoos en onthaaktang.

Verder is een goed landingsnet essentieel. De zeeforel is een beschermde vissoort die te allen tijde dient te worden teruggezet. Het is dus vanzelfsprekend dat je de vis met uiterste zorg behandelt. Onthaak zeeforel in het net, houd hem zo lang mogelijk in het water en wees voorzichtig met vastpakken. Doe dat niet met de kieuwgreep of hard bij de staartwortel, aangezien forelsoorten daar slecht tegen kunnen.

Hoewel mijn vismaat en ik voor die eerste keer een strijdplan hadden gemaakt op basis van veel uitzoekwerk, hebben we op onze 'maagdtrip' ook simpelweg veel geluk gehad dat we meerdere zeeforellen wisten te vangen. Zeker als ik terugkijk op de vele blanksessies die ik de afgelopen jaren heb gehad op zoek naar die zilveren rakers. In Denemarken noemen ze de zeeforel ook wel 'de vis van duizend worpen', maar zou je hem hier soms best als 'de vis der krankzinnigen' kunnen classificeren.

VERSLAVENDE UITDAGING

Waarom ik het dan toch steeds ga proberen? Pure verslaving en uitdaging! Je staat uren aan het water, maakt talloze worpen op ettelijke stekken en vangt dagenlang wellicht niks. Maar na de zoveelste worp komt uit het niets dat ene rukje. Dan is het alsof er een elektrische stroom door de leader en de lijn rechtstreeks mijn arm ingaat, waarna de adrenaline door mijn lichaam giert. Want bij iedere aanbeet kan ik haast niet geloven dat je aan de

Nederlandse kust zeeforel kunt vangen. Dan zijn al die vruchteloze uren aan het water vergeten en wil je de volgende dag weer!

WINTER EN VOORJAAR

Mijn zeeforelzeizoen start pas wanneer de zeebaarzen zijn vertrokken. Toch betekent dit niet dat je niet al eerder op *Salmo trutta* kunt vissen. Het komt namelijk meer dan eens voor dat een zeeforel je zeebaarsstreamer probeert te pakken. Soms blijven ze plakken en heb je een hele mooie bijvangst te pakken. Bijvangst wordt echter hoofdvangst als de zeebaars weg is. Afhankelijk van het weer en getij rijd ik 's winters en in het voorjaar naar zee. De visdag start dus thuis: ik bekijk het weerbericht en bepaal aan de hand van de windrichting en opkomend of afgaand tij waar ik die dag mijn sessie start.

STROMING EN WIND

De stroming en wind zijn om verschillende redenen belangrijk voor het welslagen van je vissessie. Zeeforel houdt namelijk van stroming. Die voert voedsel aan en deze gestroomlijnde vis jaagt graag in wa-

ter dat in beweging is. De factor wind is van belang aangezien ik die graag in de rug heb. Dat vergemakkelijkt het werpen. Niet dat verre worpen noodzakelijk zijn: zeeforel zwemt meestal vrij kort onder de kant. Maar bij deze visserij sta je al snel flink wat uurtjes in het ogenschijnlijk waterledige te werpen en dan wordt het toch een mentaal spelletje. In die omstandigheden wil je niet gefrustreerd raken van de wind die je worpen telkens vernacht.

STEKHOPPEN

Qua stekken zoek ik naar plekken waar stroomnaden dicht langs de kant komen. Piertjes of steenstorten zijn bijvoorbeeld plekken waar de stroming omheen draait en zich veel voedsel in de vorm van garnalen en krabben ophoudt. Op het strand focus ik op muien – diepe geulen tussen zandbanken – omdat daar zandspiering, sprot en garnaaltjes worden weggetrokken met het afgaand tij. Voor welke stek je ook kiest, zorg dat je mobiel blijft. Het vissen op zeeforel is een zoektocht en dus erg dynamisch. Mocht ik op verschillende stekken niets >>

>> **VLEIEGEN**

Sprot, zandspiering en garnalen – en in het voorjaar zagers – vormen de hoofdmoet van het menu van de zeeforel. Die prooien probeer ik dan ook te imiteren met mijn vliegen. Favorieten daarbij zijn al dan niet verzwaarde garnalen in felle kleuren als oranje en roze. Is het water helder, dan schakel ik over op bruine kleuren of imitaties van zagers. Vis ik met streamers, dan pak ik graag zandaalimitaties van 5 cm lang of kleine, grijze streamers die zijn gemaakt van synthetische fibers. Behalve de variatie in vliegen en streamers, is het ook belangrijk om te variëren in diepte en inhaalsnelheid. Een garnaaltje kun je laten drijven of langzaam binnenstrippen, een streamer of zager strip je sneller binnen.

>> **GREENLANDERS, SKIPPERS EN KELTEN**

Jonge vissen die nog niet geslachtsrijp zijn, blijven 's winters voor de kust hangen. Dit zijn de zogenaamde 'Greenlanders'. De volwassen vissen die de paaitrek een jaartje overslaan en in zee blijven noemen we de 'Skippers'. Tenslotte zijn er de 'Keltens'. Dit zijn vissen die na de paai van de rivieren terugkeren. Deze zeeforellen zijn doorgaans erg mager en soms flink beschadigd.

foto: Brian Elward

De zeeforel is een beschermde vissoort die altijd moet worden teruggezet.

zien of vangen, dan vertrek ik vaak na een uurtje of twee tot drie doorgaans weer.

OGEN OPEN HOUDEN

Sta je te vissen, let dan niet alleen op je lijn tijdens het binnenstrippen. Kijk ondertussen ook om je heen. Duikende meeuwen, futen of zeehonden verraden de aanwezigheid van aasvis – tussen de zeehonden heb ik meermaals zeeforel gevangen. Houd het wateroppervlak ook altijd goed in de gaten. In de winter en het voorjaar is een kolk of gespetter vrijwel met 100% zekerheid afkomstig van een zeeforel – deze vissoort is ook bij lage watertemperaturen nog behoorlijk actief en zwemt relatief hoog in het water. Zie je de reuring die ontstaat als ze een prooi pakken, gooi er dan snel je kunstas bij: grote kans dat je een aanbeet krijgt. Van dressuur is bij zeeforel in ons land namelijk geen sprake.

VLEIG IN VOORDEEL

Zeeforel kan wat betreft kunstas wel heel kieskeurig zijn, maar daar hebben vooral de spinvissers last van die met plugjes, lepeltjes en ander klein kunstas vissen. Die maken soms mee dat ze vissen het kunstas tot recht onder de hengeltop zien volgen, maar dat de zeeforel op het laatste moment toch afhaakt.

Soms komt die verlossende aanbeet pas na meerdere keren van kunstas te hebben gewisseld. Als vliegvisser heb je bijna geen last van dit soort zenuwslopende taferelen. Een vlieg of streamer is veel kleiner, oogt en beweegt natuurlijker en is een gemakkelijke prooi voor de zeeforel.

DIEPE DALEN, HOGE PIEKEN

Gericht vissen op zeeforel is een ver van gemakkelijke visserij. Maar

ga je een uitdaging niet uit de weg en wil je wel eens wat anders proberen, dan is dit een prachtige en uitdagende visserij voor buiten het zomerseizoen. Door op de omstandigheden in te spelen, flexibel te zijn en karakter te tonen zul je zeker succes gaan boeken. Stug doorvissen is simpelweg het devies. Want dan ga je niet alleen door diepe dalen heen, maar zal je ook extreme hoogtewinden meemaken.

>> ZEEFOREL IN DE DELTA

Voor wat betreft het vissen op zeeforel in Nederland, heb ik het wiel echt niet uitgevonden. De verhalen van vaderlandse vangsten gaan namelijk decennia terug. Langs onze gehele kustlijn – van de Waddeneilanden, de Afsluitdijk, IJmuiden, de Maasmonding tot de Westerschelde – worden ze gesignaleerd. Dat is niet zo gek: in Nederland monden verschillende rivieren uit in zee en zeeforel is een vis die gedurende zijn leven migreert tussen zoet en zout water.

>> ZOET-ZOUT LEVENSCYCLUS

Na ter wereld te zijn gekomen in het zoete water, trekt de jonge forel na één tot vijf jaar richting het kustwater. Daar verblijven ze ook gedurende één tot vijf jaar, waarna de volwassen vissen in de periode van juli tot november onze grote rivieren optrekken om in de winter maanden te paaien in de riviertjes en beken waar ze

zijn geboren. Maar niet alle zeeforellen ondernemen die trip, wat de diversiteit aan maten en verschijningsvormen verklaart.

>> TALRIJKE BEDREIGINGEN

Als gevolg van deze migratiepatronen kunnen de aantallen zeeforel voor de Nederlandse kust van jaar tot jaar nogal variëren. Toch gaan je gedachten bij tegenvallende vangsten ook al snel uit naar de vele bedreigingen voor de Nederlandse zeeforelpopulatie. Zoals de waterkrachtcentrales, stuwen en andere obstakels in onze rivieren. Of de talrijke netten en fuiken in rivieren en de kustzone waarin zeeforel als 'bijvangst' verdwijnt. Zolang het huidige beleid aangaande visserij en waterbeheer wordt gehandhaafd, hebben alle inspanningen voor de terugkeer van trekvisserij in onze rivieren niet het gewenste effect en blijven we verre van de situatie zoals die in Denemarken, Noorwegen of Zweden bestaat.